

Ölüm Kat?I??? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Ölüm Kat?I??? Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=28064>

Özet

Ölüm Kat?l??? Ölçe?i (ÖKÖ), Ömer Okan Fettahl?o?lu ve Cihan Birin taraf?ndan 2017 y?l?nda geli?tirilm? bir ölçme arac?d?r. Ölçek, literatüre yeni bir kavram olarak kazand?r?lan Ölüm Kat?l??? (rigor mortis) olgusunu psikolojik ba?lamda ölçmek amac?yla tasarlanm???r.

Bu çal???ma ayn? zamanda literatüre yeni bir kavram olarak "pembe gözlük paradoksunun" kavramsal çerçevesini de geni?letmeyi hedeflemiştir. Ölçek, toplam 30 maddeden ve üç temel alt boyuttan olumaktadır. Ölçe?in geli?tirme süreci, yap? geçerlili?i ve güvenilirlik analizleri ile desteklenmiştir.

Anahtar Kelimeler

Ölüm Kat?l???, **Rigor Mortis**, Ölçek Geli?tirme, Pembe Gözlük Paradoksu, Psikolojik Ölçüm, Ölüm Alg?s?.

Yazarlar

Ömer Okan Fettahl?o?lu, Cihan Birin.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, bireylerin ölüm ve ölümlle ili?kili kavramlara yönelik gösterdikleri psikolojik kat?l?k düzeyini ölçmek ve de?erlendirmektir. Bu kat?l?k, bireyin çevresel unsurlara, uyumsuzluk haline ve zararlı durumlar? olumlu alg?lama e?ilimine ba?l? olarak ortaya ç?kmaktadır.

Geli?tirme çal???mas?, özellikle sosyal bilimler literatürüne yeni bir kavram olan Ölüm Kat?l??? kavram?n? kazand?rmak ve bu kavram?n psikometrik özelliklerini ortaya koymak için tasarlanm???r. Bu sayede, gelecekteki ara?t?rmalarda ölümlle ilgili tutum ve davran???lar?n daha derinlemesine incelenmesine olanak sa?lanmas? hedeflenmiştir.

Yap?

Ölüm Kat?l??? Ölçe?i, bireylerin ölüm alg?s?ndaki kat?l??? ve uyumsuzlu?u yans?tan karma???k bir psikolojik yap?y? ölçmektedir. Bu yap?, 30 madde ve üç temel alt boyut üzerinden incelenmiştir:

Çevresel Unsurlar: Bireyin d???sal faktörlere, sosyal beklentilere ve kültürel normlara ba?l? olarak geli?tirdi?i kat?l?k ve tepkileri içerir. (10 madde)

Uyumsuzluk Hali: Bireyin ölüm gerçe?i ile ki?isel inançlar? veya davran???lar? aras?ndaki çeli?kili durumu ve uyumsuzluk düzeyini ifade eder. (10 madde)

Zararlı Olumlu Algısalık Boyutu: Bireyin olumsuz veya zararlı durumları a??r? pozitif bir filtreden (**pembe gözlük paradoksu**) algılama eğilimini, yani gerçekliği çarpıtma eğilimini ölçer. (10 madde)

Geçerlik

Ölçeğin yapı geçerliliğini belirlemek amacıyla kapsamlı bir faktör analizi gerçekleştirilmiştir. Bu analiz, ölçeğin teorik olarak belirlenen üç boyutlu yapıya destekleyip desteklemediğini kontrol etmeyi amaçlamıştır.

Yapılan analizler, boyutlarda yer alan maddelerin uygun faktör yüklerine sahip olduğunu ve ölçeğin üç alt boyut üzerinden tutarlı bir ölçüm yapabildiğini göstermiştir. Bu sonuçlar, Ölüm Kat?l??? Ölçeği'nin ölçmek istediği psikolojik yapıyı başarıyla temsil ettiğini işaret etmektedir.

Güvenirlilik

Ölçeğin iç tutarlılığını ve güvenilirliğini değerlendirmek için güvenirlilik analizi yapılmıştır. Elde edilen bulgular, ölçeğin genel olarak yüksek düzeyde güvenilirliğe sahip olduğunu göstermektedir.

Güvenirlilik analizi sonuçlarına göre elde edilen istatistikler şöyledir: Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) değeri **,740** olarak bulunmuştur. Ki-Kare değeri 438,904 (Sd: 3, p: 0,000) ile istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. Alt boyutların güvenirlilik (iç tutarlılık) dereceleri ise sırasıyla **,914** (Çevresel Unsurlar), **,804** (Uyumsuzluk Hali) ve **,846** (Zararlı Olumlu Algısalık Boyutu) şeklindedir.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapısal bütünlüğünü test etmek amacıyla temel bileşenler analizi yöntemi kullanılarak faktör analizi uygulanmıştır. Analizin temel hedefi, maddelerin hangi alt boyutlara yüksek yüklerle da??ldığını ve bu boyutların teorik çerçeveye uygunluğunu tespit etmektir.

Analiz, ölçeğin toplam 30 maddeden oluşan ve üç faktörlü bir yapıya sahip olduğunu doğrulamıştır. Faktör yüklerinin tespiti, her bir alt boyutun ölçülen yapıyı güçlü bir şekilde temsil ettiğini göstermiş ve ölçeğin çok boyutlu yapıya ampirik olarak desteklendiğini ortaya koymuştur.

Araç Bilgileri

Test Type: Geliştirme

Format: 3 alt boyut ve 30 madde.

Language Available: Türkçe

Population Group: Yetkinler

Age Group: Belirtilmemi?

Population Details: Akademik bir ölçek geliştirme çalışması kapsamında kullanılmıtır.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale)

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2017

Sorumlu Yazar: Ömer Okan Fettahlıoğlu

İletişim: ofettahlioglu@hotmail.com

Ölçeğin akademik veya ticari amaçlı kullanıma ilişkin izinler için sorumlu yazar ile doğrudan iletişime geçilmesi gerekmektedir. Kullanım ücreti bilgisi kaynakta açıkça belirtilmemiştir.

Kaynaklar

Fettahlıoğlu, Ö.O. ve Birin, C. (2017). Ölüm katılığı (rigor mortis)'na yönelik ölçek geliştirme ve pembe gözlük paradoksunun literatüre yeni bir kavram olarak kazandırılması çalışması. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 3 (55), 313-328.

Makalenin orijinal bağlantısı: jasstudies.com

Ölçeğin orijinal PDF dosyası buradan indirilebilir: olum-katiligi-olcegi-toad.pdf

Ölüm Katılığı Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

3 alt boyut ve 30 madde

Çevresel Unsurlar(10m):

Uyumsuzluk Hali(10m):

Zararlı Olumlu Algısal Boyutu(10m):